

ISPRAVCI RITMA, BADCO., RED. GORAN SERGEJ PRISTAŠ, HNK U ZAGREBU I DLJI

Razglavio se svijet, ispunimo ga ritmom

Bjeline i namjerno ostavljene praznine u književnim tekstovima, pukotine u koje recipijent interpolira svoju izmaštanu stvarnost i sukreaciju mogu biti zanimljivim prostorima restrukturiranja književnih tekstova. Naslov Hamletove knjige u kojoj čita „riječi, riječi, riječi“, Cervantesovi romani unutar romana, Novakove nepročitate stranice što ih Lucija Stipančić sklanja od pogleda, otvoreni završeci nekih djela točke su od kojih se može krenuti u novu kreaciju, neprekinutu petlju umjetnosti. Luko Paljetak napisao je dramu *Poslije Hamleta* ulazeći u zagonetku elsinorskoga dvora-tamnice, Kamel Daoud roman *Meursault, protuistraga*, odraz Camusova *Stranca*, a Hrvatsko narodno kazalište odlučilo je u sezoni preispitivanja vrijednosti klasika i suvremenih tekstova koprodukcijски istražiti naslovnu kratku priču prozne zbirke Pavla Pavličića *Dobri duh Zagreba*, koja je kao predložak poslužila Zoranu Tadiću za film *Ritam zločina* s Fabijanom Šovagovićem i Ivičom Vidovićem, reminiscenciju na svjetske filmske krimiklasike, psihološke i art-filmove, postavivši u svoju kuću tekst i predstavu *Ispravci ritma* (koprodukcija: BADCO., HNK u Zagrebu i Dubrovačke ljetne igre).

Redefiniranje se proznih i filmskih klasika prenijelo na redefiniranje velike kazališne pozornice HNK-a u Zagrebu i položaj gledanja i stvaranja kronotopa. Svi stvaraoci ove zanimljive predstave na svoj način ispravljaju različite ritmove kretanja publike i naučne kodove: autor teksta Goran Ferčec, redatelj Goran Sergej Pristaš, koreografkinja Nikolina

Predstava preispituje zvukove, tišinu i riječ Snimio Marko Ercegović

Pristaš, dramaturzi Ivana Ivković, Tomislav Medak, Dora Meheik, scenograf Marko Tadić, kostimograf Silvio Vujičić, autori glazbe i zvuka Radu Malfatti, Alen Sinkauz i Nenad Sinkauz, producent Danijel Popović.

„Ono što dolazi nikako ne može biti ono što već nije bilo.“ Predstava počinje na vrhu kazališta; mijenja se ritam ulaznja publike, koja sjeda na balkon u mraku, negirajući svjetlo

kao uobičajen početak snalaženja u kazalištu i iz ptičje filmske perspektive gleda prazan mračni parter i tamnu scenu, postupno se privikavajući na mrak i kao u radijskoj slušaonici slušajući tekst, pun duboki glas Dušana Gojića koji glasom artikuliра prostor zamišljaja. Iz mraka se postupno naziru konture, sjena na pozornici, koraci, svjetlo koje se okreće na sredini kao oko koje motri ili zemaljska ili mađioničarska kugla spoznaje.

Publika nakon toga ulazi u osvijetljen prostor tonskoga studija u blizini balkona-galerije u HNK-u (p्राizvedba 18. studenoga), prostor zvuka u kojemu se ritam ispravlja zatvaranjem staklenih vrata, otvaranjem prozora, izloga s rekvizitarijem iz predstava ili laboratorija, uključujući i pomislivu Yorickovu lubanju, i zvukom grada: slušno se i vizualno mapiraju zvukovi automobila, truba, tramvaja, postupno se puštaju u prostor i isključuju.

Glumci na obrubima koji se približavaju, Livio Badurina i Mislav Čavajda, i glumac Dušan Gojić u križištu obruba i zvukova te plesne umjetnice Ana Kreitmeyer i Nikolina Pristaš, svi u ulogama univerzalnih izvođača, uz zvukove instrumenata i podlogu atoničnosti i praznine (Ivan Bošnjak, trombon) govo-

re tekst, u neobičnim putanjama pokušavajući realizirati kretanje u bestežinskome stanju, u interakciji s drugima i istražujući horizontalne i vertikalne strepnje. Gledatelji sjede unutar događanja, čitaju ploče-kartone-plohe-mape s planom grada koje sugeriraju i rentgenske ploče snimanja tijela, zuba, grada, CT tijela ili grada, ploče ulica, mogućih zločina, silnica, smjernica ili mozaik kvartova uz navođenje dijelova Pavličićeve priče i Tadićeva filma. Predstava preispituje i zvukove, tišine, riječ, suodnos glumaca i publike, ritmove disanja u svemirskoj komori, bolnici, psihijatrijskoj klinici, kapsuli izgubljenosti i susreta, u budućnosnoj dimenziji moguće osamljenosti i otuđenosti.

Ispravci ritma uspijevaju postati zamišljen opservatorij za ritmoanalizu kakvu je predlagao francuski filozof Henri Lefebvre u djelu *Elementi ritmoanalize*: opisuju „pogled kroz prozor kao istodobnu smještenost unutar i izvana, mjesto s kojega se tijelom mogu reflektirati društveni, intimni i biološki ritmovi“.

Svi kao da su unutar eksperimenta, ujedno liječnici i pacijenti, korektori prostora u bestežinskom i konkretnom stanju, uz ljučaku i letenje. Izvrsni izvođači tijelima i glasom stvaraju prostor i vrijeme. *Tišina se počinje puniti ritmom*. Dogodila se zanimljiva predstava izokrenute perspektive, oblikovanje svijeta glasom i značenja pokretom. Predstava gradi nove prostore, restrukturira postojeće, stvara nove dimenzije.

MIRA MUHOBERAC